

Výroční zpráva

Národní klastrové asociace 2022

---

1. O Národní klastrové asociace

Národní klastrová asociace (NCA) je nestátní nezisková organizace, která sdružuje subjekty a jednotlivce s cílem koordinovaného a udržitelného rozvoje klastrových iniciativ a rozvíjení klastrové politiky v České republice na bázi koncentrace znalostí, zkušeností a expertízy pro posílení konkurenceschopnosti ČR.

Národní klastrová asociace vytváří dlouhodobou a kompetentní platformu pro rozvoj klastrových iniciativ České republiky a aktivní rozhraní pro jejich internacionalizaci.

K přínosům NCA patří

- posílení funkce klastrů v inovačních procesech a rozvojových strategiích České republiky
- dynamičtější rozvoj klíčových a vznikajících technologických sektorů na bázi klastrů
- institucionální podpora klastrových organizací a iniciativ
- vyšší výkonnost a kvalita řízení klastrů
- vyšší využitelnost sociálního kapitálu a inovačního potenciálu založeného na sdílení znalostí
- efektivnější přenos osvědčených řešení v mezinárodním měřítku

---

2. Členové představenstva a dozorčí rady Národní klastrové asociace

Členové představenstva

- Ing. Jiří Herínek
- PhDr. Mgr. Ivo Říha
- Ing. Břetislav Skácel

- Ing. Petr Hladík Ph.D.
- Ing. MSc. Luboš Komárek
- Bc. Kateřina Podaná
- Ing. Petr Tomášek

Členové dozorčí rady

- doc. Ing. Adriana Knápková
- PaedDr. Pavla Břusková
- Ing. Luděk Kühn

V roce 2022 proběhlo šestnáct zasedání představenstva NCA. Zápisy a další dokumentace ze zasedání představenstva NCA a valné hromady jsou k dispozici v kanceláři NCA, Studentská 6202/17, 708 00 Ostrava. Zodpovědnou osobou je Petra Polášková, vedoucí kanceláře NCA, 732 537 624, polaskova@nca.cz.

---

3. Členská základna NCA

V roce 2022 ukončili členství v NCA:

- Czech Smart City Cluster, z.s.
- Havířovsko - karvinský kovo klastr, z.s.

Novými členy NCA se na základě podané přihlášky a po schválení představenstvem staly tyto organizace:

- CEDEG, z.s.
- Czech Marine Cluster, z.s.
- Vědeckotechnický park Univerzity Palackého v Olomouci
- Rozvojový HR klastr z. s.
- Mendelova univerzita v Brně

Seznam členů NCA v roce 2022 je uveden v příloze č. 1.

---

4. Národní klastrová asociace v roce 2022

Národní klastrová organizace (NCA) jako silná autorita dbá na společný zájem svých členů a upozorňuje na důležitost klastrů v systému podpory konkurenceschopnosti firem v České republice už od roku 2008.

NCA k 31. 12. 2022 sdružuje 31 subjektů, zejména klastrových organizací, jejichž členy je více než 1 000 inovativních firem a výzkumných institucí s více jak 230 000 zaměstnanci. Na rozšiřování členské základny budeme pokračovat a v dalších letech s cílem, že „Každá kvalitní klastrová organizace chce být „u toho“.

Jednou z hlavních aktivit NCA je lobbying v zájmu členských organizací a ve prospěch tématu klastrů a technologických platforem. Dále pak propagace českých klastrů jakožto formalizovaných uskupení se specifickými charakteristikami, potenciálem a potřebami.

Na klastry je někdy pohlíženo jako na tradiční koncepty a není jim proto věnována patřičná pozornost v souvislosti s moderními tématy, jako jsou Digital Innovation Hubs, RIS3, kreativní průmysly, Průmysl 4.0 apod. Úspěšné klastry však mají znalosti a dovednosti, které jsou pro realizaci těchto témat velmi dobře využitelné. Klastrové organizace dobře znají potřeby svých členů a mají informace o jednotlivých odvětvích a jejich směřování. I díky aktivitám NCA dochází k lepšímu využívání znalostí klastrových organizací při naplňování RIS3 strategie České republiky a při mapování potřeb a nových směrů. Manažeři klastrů jsou členy Národních inovačních platforem ČR a inovačních platforem v regionech. Mnohé klastrové organizace jsou zapojeny do projektů Digital Innovation Hubů (např. Klastř Mechatronika, NSMC, ale a samotná NCA do konsorcia „DIH Northern and Eastern Bohemia“). NCA pomáhá členům rovněž v rámci přípravy nových operačních programů na celostátní úrovni.

Díky členství NCA v European Clusters Alliance má NCA možnost účelně propojovat své členy na evropské úrovni a přinášet jim zajímavé informace. European Clusters Alliance (ECA) vznikla v roce 2019 a spojila národní klastrové asociace z jednotlivých členských států Evropské unie. ECA spolupracuje přímo s Evropskou komisí. NCA byla zakládajícím členem. Díky členství v ECA se NCA stala členem konsorcia, které provozuje hlavní evropský klastrový portál European Cluster Collaboration Platform (ECCP).

ECA je jedním z nástrojů, které může NCA použít při podpoře mezinárodních aktivit svých členů. Kromě velmi dobré informovanosti o možnostech využití podpůrných programů a realizovaných

akcích se podařilo zapojit některé členy do vznikajících konsorcií připravující projekty ucházející se o podporu z komunitárních programů.

V roce 2019 byla spuštěna Mapa klastrů. Vznikl tak jediný ucelený zdroj informací o existujících klastrových organizacích v České republice. V Mapě klastrů je možné najít nejen členy NCA, ale i další existující klastrové organizace a technologické platformy v České republice. Názorně ukazuje nejen členy jednotlivých klastrových organizací, ale a jejich rozmístění v rámci České republiky. Je možné si zobrazit náhled podle jednotlivých krajů České republiky a zjistit tak, které klastry v rámci kraje působí a jaké firmy z daného kraje jsou členy některého z klastrů.

V roce 2021 byly spuštěny podrobné profily klastrových organizací a technologických platform.

V roce 2022 byla Mapa klastrů rozšířena o nástroje vyhledávání podle dalších kritérií. Byly stanoveny minimální podmínky pro vyplnění profilu tak, aby se dal považovat za „validovaný“. Vyplněný a validovaný profil v Mapě klastrů je jednou z podmínek pro udělení dotace ve výzvě Spolupráce - Klastry v OP TAK. NCA tak vede velmi podrobný přehled o fungujících klastrových organizacích a technologických platformách v České republice.

NCA je aktivní i v oblasti mezinárodního benchmarkingu klastrových organizací. Jako zakládající člen asociace EUCLES - European Clusters Labelling Excellence Structure, která převezme systém hodnocení excelence klastrových organizací od roku 2023, byla aktivní v jejich pracovních skupinách. Plánuje zajistit vyškolení českých tazatelů, aby tak zjednodušila přístup českých klastrů ke známce klastrové excelence BRONZE label.

NCA klade velký důraz na rozvoj vzájemné informovanosti svých členů a na podporu jejich vzájemné spolupráce. Základním nástrojem je pravidelný NCA Informační servis, který členům poskytuje informace z oblasti financování, případů dobré praxe, pozvánky na relevantní akce a další. V roce 2022 bylo vydáno celkem 11 informačních servisů, které přinášely zajímavé informace z fungování jednotlivých členů a také informovaly o novinkách z ECCP, ECA a dalších zajímavých institucí.

V roce 2022 proběhla 4 školení klastrových manažerů: 22. dubna 2022 Obchodní příležitosti v bioekonomice představil Český konopný klastr, 4. května 2022 na téma Green Deal, prezentoval pan David Hausner z Plastikářského klastru; 18. srpna 2022 na téma Komunikace výsledků a úspěchů, prezentoval Jiří Herínek, NCA; 8. prosince 2022 na téma Evropská průmyslová strategie a možnosti financování inovací v MPS přehledně, prezentovali Jiří Vavřínek, Technologické centrum Praha a Renáta Pfefferová, NCA.

Každý měsíce se koná on-line setkání členů NCA, v úvodu dostane každý účastník prostor pro stručné sdělení aktuální nabídky či poptávky po spolupráci. Do léta 2022 následovalo detailnější představení jednoho člena, od září 2022 přešlo NCA na novou formu, kde vybraný člen seznámí ostatní s trendy a novinkami ve svém oboru v rámci vybraného EU Industrial Ecosystem. Spolek Transfera.cz

a Centrum transferu technologií Akademie Věd České republiky pak přidávají na dané téma novinky ze světa výzkumu a vývoje. NCA doplňuje setkání novinkami z činnosti kanceláře.

26. a 27. září 2022 se NCA aktivně zapojila do organizace Evropské klastrové konference, která se konala v Praze. Akce podpořená European Cluster Collaboration Platform (ECCP) byla jedinečnou příležitostí k setkání tvůrců klastrové politiky, manažerů klastrů, odborníků a dalších účastníků. Během dvoudenní akce, které se zúčastnilo přes 600 účastníků ze 40 zemí, bylo možno možnost diskutovat o nejnovějších trendech v klastrové politice, zúčastnit se matchmakingové akce, prozkoumat obchodní, investiční a partnerské příležitosti a rozvinout propojení mezi evropskými hodnotnými řetězci a ekosystémy. Národní klastrová asociace se aktivně podílela na přípravě Site Visits, ve kterých se představilo pět členů: Klastř MECHATRONIKA, NANOPROGRESS a CLUTEX, CZECHIMPLANT a Český optický klastř. Prezident Národní klastrové asociace Ing. Jiří Herinek také úspěšně představil asociaci všem zástupcům během Side Events v rámci prvního dne konference, navazoval nové kontakty a účastnil se partnerských meetingů. V rámci kontraktu pro ECCP pak NCA zajistila realizaci dvou „side events“: pondělní Meeting of the European Cluster Associations, kde se představilo 16 národních klastrových organizací a 9 sítí z celé EU; a úterní European Cluster Partnerships and Euroclusters, kde se účastnili zástupci 30 EUROCLUSTER a European Cluster Partnerships.

U této příležitosti byly vydány a KLASTROVINY 9/2022, v českém a anglickém jazyce, které jsou v tištěné formě a v pdf verzi „výkladní skříní NCA“ pro propagaci a reprezentaci NCA a jejich členů a konceptu klastrů jako takového vůči důležitým regionálním, národním partnerům a mezinárodním partnerům.

Jednou z nejdůležitějších akcí roku byl Den klastrů v Kraji Vysočina, který se konal 7. prosince 2022 v Jihlavě. Akce se zúčastnila více než polovina členů NCA a byla podpořena Krajem Vysočina a Vysokou školou polytechnickou v Jihlavě, na jejíž půdě se konala. Vystoupili i zástupci MPO a slovenských klastrových organizací.

Tradičně bylo vyhlášeno ocenění Zlatý klastř, který za podporu moderních přístupů léčby a inovativních medicínských a bio technologií respektujících dlouhodobou udržitelnost nejen v oboru implantologie získal klastř CZECHIMPLANT, z.s.

Jako další byli oceněni: Rozvoj a inovace ve firmách - Klastř MECHATRONIKA, z.s. - za pomoc firmám v implementaci Průmyslu 4.0 Internacionalizace - Moravský letecký klastř, z. s. - za dlouhodobou podporu firem na zahraničních trzích a propagaci českého leteckého průmyslu globálně Vzdělávání - CREA Hydro&Energy, z. s. za aktivní spolupráci s Mendelovou univerzitou v Brně při vytvoření středoevropského centra „Voda v krajině“ Rozvoj regionálního inovačního prostředí - Moravskoslezský automobilový klastř, z. s. - za podporu inovací a pomoc při rozvoji regionálního inovačního prostředí Klastrový manažer roku 2021 byl poprvé udělen- Ing. Luboši Komárkovi, MSc.

Následoval společenský večer za účasti zástupců národní a regionální vlády a dalších důležitých partnerů. Druhý den pak byl věnovaný odborným přednáškám pro manažery klastrů.

Díky spolupráci se spolkem Transfera.cz, který sdružuje centra pro transfer technologií významných univerzit a dalších výzkumných organizací, získává NCA další nástroj, díky kterého může členům poskytnout přímé propojení na výzkumné organizace a jejich výsledků výzkumu a vývoje a sdílení nabídek a poptávek po spolupráci s využitím databáze projektů, který spolek Transfera.cz vede.

Projekty:

Ukončené:

V roce 2022 byl ukončen projekt GoDanuBio, který byl zaměřen na zúročování bioekonomického potenciálu zapojených členských zemí. V rámci tohoto projektu byl vytvořen [Bioekonomický atlas](#) NCA, který představuje klastry, firmy a instituce z členské základny NCA, které se věnují využití obnovitelných biologických zdrojů (OBZ) pro své inovativní technologie a produkty.

Probíhající:

Projekt Inovujme vzděláním (do 30. 6. 2023) má za cíl rozšířit profesní vzdělávání zaměstnanců členských klastrů za účelem zvýšení pracovních kompetencí a inovačního potenciálu jejich zaměstnanců. Nabízí bezplatně komplexní školení a vzdělávání pro zaměstnance firem, přičemž je nezatěžuje složitou administrativou. Bezplatného vzdělávání mohou využít všechny firmy, které jsou součástí našich členských klastrů. Za tři roky jsme tak proškolili více jak 500 zaměstnanců v téměř 30 firmách.

EuroCluster Rural Tourism (09/2022-08/2024) - projekt podporuje venkovský cestovní ruch pomocí zavádění prvků digitalizace, podpory udržitelnosti a vzdělávání. Hlavním cílem je rozvíjet mechanismus spolupráce mezi regionálními klastry cestovního ruchu, profesními organizacemi v oblasti venkovského cestovního ruchu, místními rozvojovými agenturami a nadnárodními znalostními sítěmi v oblasti venkovského cestovního ruchu. Následně podpořit nejméně 190 malých a středních podniků v nejméně 15 zemích, které prošly homogenní rekvalifikací a zvýšením kvalifikace v oblasti digitální a ekologické transformace spolu se zlepšením měkkých dovedností. A tím nastartovat životaschopnou nadnárodní síť pokročilých služeb venkovského cestovního ruchu, která je viditelná na trhu a má dostatečnou nabídku pro mezinárodní a celosvětové zákazníky.

Aktivní je NCA také v oblasti networkingu. V roce 2022 se ve spolupráci s klastrem CEDEG NCA podílela, s vybranými českými a slovenskými regiony na Roadshow konferencí a eventů věnovaných specifických odborným tématům digitalizace, zejména oblasti kyberbezpečnosti, internetu věcí

a progresivním technologiím v duchu konceptu Smart City. Konference se uskutečnily ve Zlíně 17. března; Hradci Králové 29. března; Ostravě 12. dubna; Dolních Břežanech 28. dubna a 15. září; v Plzni 5. října; Olomouci 17. října; Liberci 9. listopadu a v Košicích 16. listopadu. 8. a 9. června 2022 proběhl CZECHO-SLOVAK TECHNOLOGY SUMMIT (CSTS) - networkingové setkání v oblasti kyberbezpečnosti v Mikulově. Na odborných konferencích byly prezentovány nové technologické trendy ve specifických oblastech digitalizace, přínosy a rizika jejich využití, stejně jako potenciál jejich dalšího využití a rozvoje konkrétních technologií. Témata jsou přitom pojednávána v čistě praktické odborné rovině. O tom, že témata a forma jejich interpretace budí zájem veřejnosti, svědčí fakt, že se těchto tematických akcí od začátku zúčastnilo již více jak 1100 participantů.

Je také vhodné připomenout, že NCA nabízí využití know-how svého týmu při spolupráci nejen s kraji na rozvoji nových klastrových organizací a na tématech využití stávajících klastrů k realizaci rozvojových témat. Může poskytnout analytickou činnost, mapovací studie a vzdělávání pro krajské týmy.

Příloha č. 1: Seznam členů NCA k 31. 12. 2022

pořadí	název organizace
1	Asociace obranného a bezpečnostního průmyslu ČR
2	Bezpečnostně - technologický klastr, z.s.
3	BizGarden, s.r.o.
4	CEDEG, z.s.
5	CLUTEX - Klastr Technické textilie, z.s.
6	CREA Hydro&Energy, z.s.
7	Czech Marine Cluster, z. s.
8	CzechBio - asociace biotechnologických společností ČR, z.s.p.o.
9	CZECHIMPLANT, z. s.
10	Česká membránová platforma z.s.
11	České umění skla - Český a moravský sklářský klastr
12	Český konopný klastr, z. s.
13	Český optický klastr, z. s.
14	Energeticko - technický inovační klastr, z.s.
15	IT Cluster, z.s.
16	Klastr českých nábytkářů, družstvo
17	Klastr MECHATRONIKA, z.s.
18	Klastr obecného strojírenství (CGMC družstvo)
19	Klastr sociálních inovací a podniků - SINEC z.s.
20	MedChemBio
21	Moravskoslezský automobilový klastr, z.s.
22	Moravský letecký klastr, z.s.
23	NANOPROGRESS, z.s.
24	Národní strojírenský klastr, z. s.

pořadí	název organizace
25	Network Security Monitoring Cluster, družstvo
26	Plastikářský klastr z.s.
27	Regionální potravinářský klastr, z.s.
28	Technologické centrum AV ČR
29	Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, FaMe
30	Vědeckotechnický park Univerzity Palackého v Olomouci
31	Zlínský kreativní klastr, z.s.